

ISPARTA İLİ TESCİLLİ MAĞARALAR

ZİNDAN MAĞARASI

Bölge Komisyon Adı	Mağara Adı	Mağaranın Bulunduğu				Mağaranın Tescil Durumu	Koordinatlar (Projeksiyon-Datum)		Mülkiyet Durumu	Açıklama
		İl	İlçe	Köy/ Mahalle	Mevkii		X:	Y:		
							NOT:UTM ED-50 - 3 Derece-DMO 30			
ANTALYA	Zindan Mağarası (Eurymedon Açık Hava Tapınağı ve Roma Köprüsü)	Isparta	Aksu	-	Zindan Deresi	Doğal ve Arkeolojik Sit Alanı	4187369.63	595540.94	Kamu	İzmir 2. KTVKK 15.06.19 88/307

ZİNDAN MAĞARASI COĞRAFİ YERİ, ULAŞIM VE İŞLETİLMESİ,

Zindan Mağarası, Zindanderesi Mevkiinde, Karağı Köyü 162 ada 99 parselde Devlet Ormanı içinde kalmakta olup Zindan Mağarası Eurymedon açık hava tapınağı ve Roma Köprüsünün bulunduğu alan Zindan Mağarası Aksu İlçesi'nin 2 km kuzeydoğusunda Aksu Çayı Vadisi'ndedir. Çay kıyısını takip eden ve daha yukarıdaki yaylalara giden yol Zindan Mağarası'nın önünden geçer. Otobüs dahil her türlü araçla bu yoldan Zindan Mağarası'na ulaşılabilir.

Zindan Mağarası 08.01.2003 tarih ve 5 sayılı Isparta ili İl Daimi Encümeni Kararına istinaden **Aksu Kaymakamlığı Kövlere Hizmet Götürme Birliği tarafından işletilmektedir.** Mağarada ışıklandırma ve çevre tanzimi yapılmıştır.

ZİNDAN MAĞARASI ÖZELLİKLERİ

Zindan Mağarası 765 metre uzunluğunda olup, Mağarasının Yatay olarak uzanması, birkaç dar yeri dışında insanların rahatça yürüyebilecekleri genişlik ve yüksekliğe sahip olması, içinde ilginç sarkıt ve dikitleriyle mağarayı süslemesi, Mağara içinde yer alan renkli ışıklı taşlar ve mikroklimatik ortamda ayrı bir nitelik kazandırmaktadır. Mağara içinden küçük bir derenin akması, mağaraya çok ilginç doğa görünümü vermektedir. Mağara, düz ve uzun olması nedeni ile çok rahat sığınak ve depo olarak kullanılabilirdiği gibi turizm amacı ile de kullanılmaya çok elverişlidir.

Zindan Mağarası, mağara tipleri arasında, yatay ve yan aktif bir mağara tipi özelliğine sahiptir. Zindan Mağarası'nın bulunduğu Göller Bölgesi yurdumuzun en yoğun karstikleşmiş alanlarından birisidir. Bu yörede kireç taşları diğer kaya birimleri ile karşılaştırıldığında yayılım alanı yönünden birinci sırada yer alır. Bu çevrede en yaygın ve kalın kireçtaşları kretase ve jura yaşlı olanlardır. Bunlar aynı zamanda çok saftır ve bundan dolayı da şiddetli karstlaşmıştır. Zindan Mağarası karstlaşmaya uygun bir formasyon içinde yer yer önemli kırıklar üzerinde gelişmiştir. Bu formasyonun kalınlığı 100-300 m kadardır. Mağaranın kırıklarına isabet eden kısımlarında tavan yüksekliği 15-20 m'ye ulaşmaktadır. Zindan Mağarası genellikle kuzey-güney yönünde uzanan kırıklar üzerinde gelişmiştir. Bazen bu kırıkları dike yakın açılarla kesen kırık sistemleri takip eder. Buna bağlı olarak Zindan Mağarası bölüm bölüm dirsekler yapar. Zindan Mağarası'nın geniş ve düzgün ağızı Aksu Çayı'ndan 12 m daha yukarıdadır. Düzgün bir tünel profili gösteren ağız 8 m yüksekliğinde ve 12 m genişliğindedir. Hemen girişten sonra mağara iki dirsek yaparak kuzeye yönelir. Bu kısımda taban toprak ve küçük kaya blokları ile kaplıdır. Tavan 20 m ye kadar yüksektir ve burası yaz kış yarası kolonilerinin barındığı bölümdür. 50 ila 105 m arasında kısa, dar ve basık tüneller vardır. Zindan Mağarası içinden kış ve bahar aylarında kuvvetlenen, yaz aylarında zayıflayan bir yeraltı deresi akmaktadır. Mağaranın sonundan çıkan su, mağara içinde 300-400 m aktıktan sonra düdenlerde kaybolmaktadır.

ZİNDAN MAĞARASI TARİHÇESİ

Romalılardan bu yana bilinen ve kullanılan bir mağaradır. Yerinin çok uygun olması nedeni ile belki Romalılardan önce de kullanılmış olması muhtemeldir. Eurymedon Açık Hava Tapınağı ve Tarihi Roma Köprüsü de Zindan Mağarasının yakınlarında bulunmaktadır. Bu durum da mağaraya ayrı bir cazibe kazandırmaktadır.

Zindan Mağarası daha önce Speologlar tarafından araştırılmış ve sağlıklı olmamakla birlikte ölçümü yapılmış ve planları çizilmiştir. M.Başar 1965 yılında bazı ölçümler yapmış fakat planı çizecek kadar ayrıntıya girmemiştir (Başar 1968). Başar'a göre Zindan'ın uzunluğu 1150 m'dir. M.BAKALOWICZ ilk defa Zindan Mağarası'nın gerçeğe yakın bir planını çizmiştir. Bu araştırmacı da mağaranın 850 m uzunluğa sahip olduğunu ve son kısmının ağza göre 25 m daha yukarıda olduğunu iddia etmektedir (Bakalowicz 1968). Tüm bu veriler ölçüm işlerinin sağlıklı ve profesyonelce yapılmadığını göstermektedir.

Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, Jeoloji Etüdlere Dairesi Başkanlığınca "Isparta-Beyşehir Yöresinde Mağara Araştırmaları" adlı proje çalışması ile, 1987 ve 1988 yıllarında kapsamlı etüd ve incelemeler yapılmıştır.

PINARGÖZÜ MAĞARASI

Bölge Komisyon Adı	Mağara Adı	Mağaranın Bulunduğu				Mağaranın Tescil Durumu	Koordinatlar (Projeksiyon-Datum)		Mülkiyet Durumu	Açıklama
		İl	İlçe	Köy/Mahalle	Mevkii		X:	Y:		
ANTALYA	Pınargözü Mağarası	Isparta	Yenişarbademli	-	Çaydere Ormanları	Tabiat Varlığı	4174673.01	615510.29	Kamu	İzmir 2. KTVKK 12.04.1985 /902

PINARGÖZÜ MAĞARASI

Yeri: Isparta Yenişarbademli İlçesi

Yenişarbademli'nin 11 km. batısında yer almaktadır.

PINARGÖZÜ MAĞARASI ÖZELLİKLERİ

Pınargözü Mağarası 16.000 metrelik uzunluğu ile Türkiye'nin en uzun mağarası konumundaki Pınargözü Mağarası bu özelliği ile de Kızıldağ Milli Parkı'nın en önemli kaynak değerini, tescil sebebinde oluşturmaktadır.

Daha girişten itibaren 50 m.deki sifonu ve içindeki uzun sifonları tırmanılması gereken şelaleler ve travertenler nedeniyle gezilmesi zor bir mağaradır. Halen araştırılması devam etmektedir.

İNÖNÜ MAĞARASI

Bölge Komisyon Adı	Mağara Adı	Mağaranın Bulunduğu				Mağaranın Tescil Durumu	Koordinatlar (Projeksiyon-Datum)		Mülkiyet Durumu	Açıklama
		İl	İlçe	Köy/ Mahalle	Mevki		X:	Y:		
							NOT:UTM ED-50 - 3 Derece-DMO 30			
ANTALYA	İnönü (Sarıdris) Mağarası	Isparta	Eğirdir	Sarıdris	İnönü Tepe	Kültür ve Tabiat Varlığı	4200742.00	588307.00	Kamu	Antalya KTVKK 19.04.2010/3971

İNÖNÜ MAĞARASI MAĞARASI

Yeri: Isparta, Eğirdir İlçesi

Sarıdris Köyünün 1.5 km. güneyinde yükselen İnönü Tepe'nin kuzey yamacındadır. Köyden mağaraya traktörle ulaşılabilir.

ÖZELLİKLERİ: 227 m. toplam uzunlukta yatay ve kuru bir mağaradır. Yağışlı mevsimlerde Mağara'nın bazı kollarında küçük göletler oluşmaktadır. Genellikle kurudur. Mağara içinde ısı 16°C dir. Hava nemi ise yüzde 82 dir.

İnönü Mağarası, İnönü Tepenin üzerinde takke gibi oturan Jura-Kretase yaşlı kireç taşları içinde değişik yönlü kırıklar boyunca gelişmiştir. Bu kireçtaşlarının altında Triyas yaşlı dolomit ve yer yer marn tabakaları yer alır. Mağara bu karstlaşmayan katmanlar nedeni ile derine doğru gelişmemiştir.

İnönü Mağarası girişten itibaren dar galeriler halinde ve yatay bir şekilde gelişmiştir. Sadece giriş kısmında geniş bir salon vardır. Burada kalın bir toprak tabakası ve içinde bol miktarda iskelet parçaları vardır. Bundan da anlaşılıyor ki, mağaranın giriş kısmı ya iskan edilmiş ya da mezar olarak kullanılmıştır. Galerilerin büyük kısmı boş olmasına karşın, bazı kollarda bol miktarda damlatış oluşumları vardır.

Yerli halk tarafından eskiden beri bilinen mağaranın girişe yakın kısımlarda toprağa gömülü olarak çok sayıda iskelet parçaları bulunmuştur. Bu konuda henüz bir araştırma yapılmamıştır.

KUZ MAĞARASI

Bölge Komisyon Adı	Mağaranın Adı	Mağaranın Bulunduğu				Mağaranın Tescil Durumu	Koordinatlar (Projeksiyon-Datum)		Mülkiyet Durumu	Açıklama
		İl	İlçe	Köy/Mahalle	Mevkii		X:	Y:		
ANTALYA	Kuzini Mağarası	Isparta	Sütçüler	Kesme	Asartepe	Tabiat Varlığı	4147777.00	605755.00	Kamu	Antalya 19.10.2009/3 506

KUZ MAĞARASI

Yeri: Isparta, Sütçüler İlçesi

Kuz Mağarası, Kesme Kasabası'nın güneybatısında bulunan Asar Tepenin yakınında, Köprüçay kanyonunun dik yamacında yer alır. Kasabadan traktör veya arazi taşıtıyla 15-20 dakikada kanyonun kenarına kadar varmak mümkündür. Bu yol düzeltildiğinde herhangi bir araçla bu süre çok kısalmır. Buna karşılık 700-750 m. derinliğinde olan kanyonun orta seviyelerinde bulunan mağaraya, yürüyerek yarım saatte inilebilmektedir. Bu iniş çok zor ve tehlikelidir.

ÖZELLİKLERİ: Toplam uzunluğu 224 m., girişe göre en derin noktası 17.5 metredir. Sıcak ve yarı kuru bir havaya sahiptir. Mağaranın dar geçitlerinde ve yan kol bağlantısında belirgin bir rüzgar hareketi vardır.

Genişliği 2-16 m, tavan yüksekliği 1-20 metreler arasında değişen mağaranın orta ve son bölümleri, görünüşleri son derece güzel her türden damlataşlar (sarkıt, dikit, sütun, duvar ve örtü damlataşları, damlataş havuzları,...vb.) ile kaplıdır. Ana galerinin son bölümlerinde ise kalın bir kum ve çakıl deposu bulunur. Bu kesimler, mağaranın en derin noktalarıdır. Buna karşılık bu depoların yanından ayrılan yan kolun son noktası, girişten +10 m. yukarıdadır.

Akarsu yatağından 250-300 m. yukarıda bulunan Kuz, Hidrolojik olarak askıda (vadoz kuşak) kalmış, fosil bir mağaradır. Bu nedenle yağışlı dönemlerde tavandan damlayan veya yan duvarlardan sızan sular dışında bütünüyle kurudur. Bu sular, ana galerinin son bölümünde küçük gölcükler oluşturmaktadır.

